

Pfv.V.21.695/2012/4.

A Kúria a dr. Pető Zsolt ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Tóth Roland ügyvéd által képviselt alperes ellen hibás teljesítésből eredő szavatossági igény és kártérítés megfizetése iránt a Kecskeméti Városi Bíróságon 3.P.20.781/2009. szám alatt indult, és a Kecskeméti Törvényszék 3.Pf.21.039/2011/15. számú ítéletével befejezett perében az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperes részére 97.000 (Kilencvenhétezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és az alperes által 15 napon belül a felperesnek fizetendő 2.851.800 forintot, 2.872.934 forintra és kamataira felemelte, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A megállapított tényállás szerint a felperes 2008. február 20-án megvásárolta az alperestől 2.850.000 forint vételárért a ... típusú, ... frsz-ú személygépkocsit, amely a szerződés megkötését követően rövid időn belül, majd újra és újra meghibásodott. Az alperes több ízben javította a gépjárművet, azonban az véglegesen megállt, és 2008. nyara óta az alperesnél üzemképtelen állapotban van. Az alperes nem végezte el a gépjármű kijavítását, illetve kicserélését, és a felek közötti egyeztető tárgyalások nem vezettek eredményre, ezért a felperes 2009. január 12-én elállt az adásvételi szerződéstől.

A felperes módosított keresetében a Ptk. 305. § (1) bekezdése és 306. § (1) bekezdés b) pontja alapján 2.850.000 forint és kamatai, valamint a Ptk. 310. §-a alapján kártérítés címén további 1.506.136 forint megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az adásvételi szerződésben kikötötte, hogy a gépjármű jövőben előforduló hibáiért felelősséget nem vállal, mely a szavatossági felelőssége kizárását jelenti. Előadta továbbá, hogy a gépjármű az adásvételi szerződés megkötésekor hat éves, használt jármű volt, 160.802 km futásteljesítménnyel. Állította, hogy a felperes használata során keletkeztek a járműben a hibák, a felperes által megjelölt hiba nem a gépjármű rejtett hibája volt, hanem az az adásvételt követően a nem rendeltetésszerű használat eredményeként jelentkezett.

A jogerős ítélet indokai szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes hibásan teljesített, az adásvételi szerződés megkötését követően a gépjárművön végzett kisebb javítások ellenére a motor meghibásodása után a felperes a rendeltetésének megfelelően nem tudta használni a gépjárművet, az alperes pedig a kijavítást nem végezte el, ezért a felperes elállása jogszerű volt. Az elállás a szerződést felbontotta, így a felek által teljesített szolgáltatások visszajárnak.

Osztotta azt az elsőfokú ítéleti álláspontot, miszerint a lízingszerződésből eredő többletköltség és a Casco biztosítási díj kárként történő érvényesítésére irányuló kereseti kérelem megalapozatlan volt.

Egyetértett azzal is, hogy az alperes az adásvételi szerződésben érvényesen nem zárhatta ki a rejtett hibákért való felelősséget, mert erre a Ptk. 314. § (2) bekezdése alapján csak egyéb feltételek fennállása esetén kerülhet sor, ilyen körülményre azonban a perben maga az alperes sem hivatkozott, és erre nézve adat sem merült fel. Megállapította, hogy a perben kirendelt ... szakértő, a felperes felkérésére eljárta ... magánszakértő és a nyomozati eljárás során eljárta szakértő (... Kft.) megállapításai egyezők voltak abban, hogy a hiba az adásvétel időpontját megelőzően keletkezett. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes a perben eleget tett a bizonyítási kötelezettségének, és helytállóan fogadta el ítélezése alapjául a perbeli aggálytalan szakvéleményt.

A másodfokú eljárás során az alperes felkérésére készített magánszakértői vélemény a perben beszerzett szakértői vélemény megállapításait nem tette aggályossá, ezért nem volt szükség újabb szakértői vélemény beszerzésére.

Az összegszerűség kérdésében úgy határozott, hogy az alperest terhelő marasztalás összegét a 2009. évre kifizetett 21.134 forint összegű kötelező gépjármű felelősségbiztosítási díjjal növelt összegre 2.872.934 forintra felemelte.

A jogerős ítélet ellen az alperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, annak hatályon kívül helyezése és elsődlegesen a keresetet teljes egészében elutasító ítélet meghozatala, másodlagosan az „eljárta bíróság új eljárás lefolytatására utasítása” iránt.

Alláspontja szerint a jogerős ítélet téves tényálláson alapul. Sérelmezte, hogy a bíróság a perben felmerült új kérdések és téves szakértői álláspontok új szakértő kirendelése mellett történő tisztázására nem adott lehetőséget. Arra hivatkozott, hogy a bíróság a szerződést a jogszabályi rendelkezésekkel és a kialakult bírói gyakorlattal ellentétesen értelmezte, ezért megsértette a Ptk. 200. § (2) bekezdését, a Ptk. 314. § (1) bekezdését, és a Pp. 3. § (3) bekezdését, továbbá a Pp. 164. § (1) bekezdését.

A Ptk. 314. § (2) bekezdésére utalással kifejtette, hogy a használt gépjármű adásvételére vonatkozó szerződés tartalmazta, hogy a gépkocsi jövőben előforduló hibáiért nem vállal felelősséget. Ez azt jelenti, hogy a felperes ennek ismeretében alkudta ki a vételárat, és kötötték meg a felek a szerződést, a vételár a szavatosság kizárására is figyelemmel került megállapításra. Utalt e körben a BH 1997.220. számmal közzétett eseti határozatra. Előadta továbbá, hogy a korábbi tulajdonosától 2007. november 19-én vásárolta a gépjárművet, és ehhez készült állapotfelmérés. A felperes a perben elismerte, hogy ezt az állapotlapot látta, ehhez képest a gépkocsit ennek tudatában vásárolta meg. Érvelése értelmében lényeges körülmény, hogy az adásvételi szerződés megkötésekor 160.802 km volt a kocsi futásteljesítménye a tréleres visszaérkezésekor 163.800 km. Szerinte erre figyelemmel valótlán az a felperesi előadás, hogy alig közlekedett a gépkocsival. Arra hivatkozott, hogy e körben a bizonyítási teher a felperest terhelte (Pp. 164. § (1) bekezdés), melynek nem tett eleget. Szerinte azt, hogy a hiba a vételkor nem állt fenn egyértelműen bizonyítja a menetteljesítmény nagysága, amely egyben azt is igazolja, hogy a hiba oka a felperes üzemeltetése során állt elő.

Megismételte a perben beszerzett igazságügyi szakértői véleménnyel kapcsolatos észrevételeit, sérelmezve annak megállapításait. Szerinte a felperes másodfokon tett személyes előadása is igazolja a motor szakszerűtlen üzemeltetését, azt, hogy nem hosszan tartó régi hibáról volt szó, hanem a motor elromlását röviddel megelőzően keletkezett túlmelegedésről.

Előadta továbbá, hogy a másodfokú bíróság iratellenesen állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítványoknak maradéktalanul eleget tett, mivel az első-, és a másodfokú eljárás során is indítványozta új szakértő kirendelését, a bíróság azonban az indítványai teljesítését mellőzte.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A felülvizsgálati kérelemben írtakkal szemben a bíróság az eljárási szabályok megsértése nélkül, a rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló és okszerű mérlegelése eredményeként állapította meg, hogy az alperes a 2008. február 20-án kelt adásvételi szerződést hibásan teljesítette (Ptk. 305. § (1) bekezdés). A felperes által az alperestől megvásárolt gépjármű a teljesítéskor ugyanis nem felelt meg a törvényben meghatározott tulajdonságoknak, a motor hibája miatt nem volt alkalmas a rendeltetésszerű használatra a felperes szerződésben biztosított érdekének a kielégítésére.

A perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény, illetve annak kiegészítése; a per anyagává tett nyomozati eljárás során készült szakvélemény, valamint a felperes felkérésére készített magánszakértői vélemény nem állt ellentétben egymással és a per feltárt adataival, ezért nem tévedett a bíróság, amikor a perben beszerzett szakvéleményt ítélezése alapjául elfogadta. Mindhárom említett szakvélemény egyezően foglalt állást abban a kérdésben, hogy a motor hibája a teljesítéskor fennállt. Alappal nem cáfolható az sem, hogy az alperes által hivatkozott gépkocsi állapotfelmérő lapon rögzített információk alapján a motor hibája nem volt felismerhető. Az a körülmény, hogy a szakértő megállapítása az alperes előadásaitól eltér a szakvéleményt nem teszi megalapozatlanná. Miután a jogerős ítélet aggálytalan szakértői véleményen alapul, új szakértő kirendelésének a Pp. 182. § (3) bekezdésében írt feltételei nem álltak fenn. Így az alperes megalapozatlanul sérelmezte felülvizsgálati kérelmében új szakértő kirendelésének elmaradását.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében arra helyesen utalt, hogy a Ptk. 200. § (1) bekezdése lehetővé teszi, hogy a felek a szerződésük tartalmát szabadon állapíthassák meg, és ennek során a törvény kötelező alkalmazást nem igénylő rendelkezéseitől is eltérhessenek. Azt viszont tévesen állítja, hogy a perbeli szerződés rendelkezéseit a jogszabályi rendelkezésekkel, és a kialakult bírói gyakorlattal ellentétesen értelmezték az eljáró bíróságok. Az alperes által hivatkozott más tényállású ügyben hozott eseti határozat a jelen perben nem tekinthető irányadónak.

A Ptk. 314. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a szerződésszegésért való felelősséget - ha jogszabály másként nem rendelkezik - nem lehet kizárni és korlátozni, kivéve, ha az ezzel járó hátrányt az ellenszolgáltatás megfelelő csökkentése vagy egyéb előny is kiegyenlíti.

A következőket bírói gyakorlat szerint a szerződésszegésért való felelősség korlátozását, illetve kizárását jelentő nyilatkozatnak egyértelműnek kell lennie, világosan ki kell tűnnie, hogy az eladó által biztosított kedvezmény a felelősség milyen irányú kizárásának, illetve korlátozásának kiegyenlítésére szolgál. Az

árleszállítás (vételárcsökkentés) csak akkor korlátozza vagy zárja ki a felelősséget, ha világosan közlik, hogy az eladó a csökkentett ár ellenében milyen hibákért nem felel, tehát a vevő a vételkor felismerheti azt a hibát, amely miatt az árat leszállították.

Az adott ügyben nem merült fel adat arra nézve, hogy a szerződésben „kölcsonösen kialakult” vételár milyen hiba kizárását kompenzálja. Helytállóan állapította meg ezért a bíróság, hogy az alperes az adásvételi szerződésben érvényesen nem zárhatta ki a rejtett hibákért való felelősségét, mert erre a Ptk. 314. § (2) bekezdése alapján csak egyéb, további feltételek fennállása esetén kerülhet sor. Ilyen értékelhető körülményre azonban maga az alperes sem hivatkozott, és erre nézve adat sem merült fel a perben. Az alperes érvelését cáfolja, hogy a peres felek 2008. február 22-én kelt adásvételi szerződésének a szövege teljes mértékben azonos a perbeli gépkocsi korábbi tulajdonosa és az alperes által 2007. november 19-én megkötött adásvételi szerződése szövegével, vagyis mindkét szerződés esetében a szerződő felek ugyanazt az ún. blanketta szerződést alkalmazták. Erre figyelemmel megalapozatlan az alperes felülvizsgálati kérelmének azon hivatkozása, hogy a vételár csökkentésének indokát a peres felek megtárgyalták, illetve a gépkocsi használatára miatt az alperes annak a jövőben előforduló hibáiért - az ellenszolgáltatás megfelelő csökkentésével, vagy előny fejében - a felelősségét kizárta.

Használt dolog adásvétele esetén az eladót a dolog olyan hibáiért nem terheli szavatossági felelősség, amelyek a természetes elhasználódással általában együtt járnak. Az adott esetben a gépjármű a rendeltetésszerű használatra volt alkalmatlan, ezért annak használatára történt hivatkozás sem szolgálhat önmagában az alperes javára.

A tájékoztatási kötelezettség a per eldöntéséhez szükséges bizonyításra vonatkozóan terheli a bíróságot. A perben feltárt adatok folytán a jogvita eldöntéséhez szükséges bizonyítékok rendelkezésre álltak, ezért a bíróság részéről a tájékoztatási kötelezettség megsértése sem állapítható meg (Pp. 3. § (3) bekezdés).

Alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy a hiba oka a felperes üzemeltetése során állt elő. A jogerős ítélet a feltárt tényeknek megfelelően rögzíti, hogy nincs hitelt érdemlő adat arra vonatkozóan, hogy a felperes milyen futásteljesítménnyel vásárolta meg 2008. február 20-án a gépjárművet. A felek által megkötött adásvételi szerződés és a 2008. február 19-én kelt számla kilométer óraállást nem tartalmazott. Ezt megelőzően egyetlen adat került rögzítésre, a 2007. október 30-án kelt munkalapon, amely szerint az állapot-felmérőlap adatai között 160.802 km futásteljesítmény szerepelt, amellyel az alperes átvette a gépjárművet a korábbi

tulajdonosától Helytállóan állapította meg a bíróság ezért, hogy ebből az adatból nem lehet azt a következtetést levonni, hogy a felperes a gépjárművel a megvásárlást követő rövid időn belül közel 3.000 km-t tett volna meg. Az aggálytalan szakértői megállapításokkal szemben az alperes részéről állított „megtett menetteljesítmény” nem igazolja, hogy a motor hibája a teljesítéskor nem állt fenn. A Ptk. 306. § (1) bekezdés b) pontjában írt feltételek fennállására figyelemmel a bíróság ezért megalapozottan ítélte jogszerűnek a felperes szerződéstől történő elállását.

Mindezek alapján a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Pp. 78. § (1) bekezdésének megfelelően kötelezte az alperest a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

Budapest, 2013. április 11.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Rédei Anna s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró